

Datum

2022-01-20

Vår referens

Nicklas Holm

Projektledare, markmiljö

nicklas.holm2@malmö.se

Information

Bidragsfinansierad utredning av markföroreningar

Sammanfattning

Denna information utgör årlig återrapportering av arbetet med bidragsfinansierad utredning av markföroreningar. Skrivelsen innehåller bakgrund samt kort beskrivning av pågående projekt.

Projekten finansieras med statliga medel och genomförs inom ramen för tekniska nämndens ansvar som huvudman enligt *förordning (2004:100) om avhjälpande av föroreningskador och statligt stöd för sådant avhjälpande* (2 § p.8 i Reglemente för Malmö tekniska nämnd).

Bakgrund

Statligt stöd för utredning och sanering av markföroreningar (avhjälpandeåtgärder) kan beviljas under förutsättning att det inte finns en ansvarig förorenare som är skyldig att bekosta åtgärderna. Medel söks hos Naturvårdsverket via länsstyrelsen i Skåne. Utredningarna ska genomföras enligt Naturvårdsverkets vägledning *Kvalitetsmanual för användning och hantering av bidrag till avhjälpande av föroreningskador*.

I rollen som huvudman ansöker tekniska nämnden om bidraget och ansvarar sedan för att förvalta tilldelade bidragsmedel, att följa villkoren i bidragsbeslut samt att återrapportera till länsstyrelsen. Projekten drivs av stadsutvecklingsavdelningens markmiljöspecialister i samarbete med länsstyrelsen (som finansiär och rådgivare) och miljöförvaltningen (som tillsynsmyndighet). För genomförandet av de respektive miljötekniska undersökningarna och utredningarna har miljökonsulter avropats genom förvaltningens ramavtal.

Pågående projekt

För närvarande har vi beviljade bidrag för två utredningsprojekt; en industrifastighet i mellersta hamnen (fastigheten Graniten 2), och en före detta kemtvätt i ett bostadsområde i Norra Sofielund (fastigheten Alven 23). Ansökan om bidrag är inlämnad avseende utredning av det före detta gasverket inom kvarteret Verket i Sorgenfri.

Graniten 2 – uppstart av huvudstudie, tidigare kem-teknisk verksamhet (TN-2021-2876)

Under 2020 (förstudie) och 2021 (kompletterande förstudie) har inledande, översiktliga miljötekniska undersökningar utförts. Undersökningarna visar att fastigheten Graniten 2 är förorenad av tidigare kem-tekniska verksamheter (1945-1965 Bönnellyche & Thuröe, 1965-1982 Höganäs färg). Ställvis förekommer höga halter av bland annat pentaklorfenoler och aromatiska lösningsmedel, samt förekomst av dioxiner. Föreningssituationen medför att fastigheten klassas i högsta riskklass, riskklass 1, med allvarliga risker för människors hälsa och för miljön.

Baserat på förstudierna upprättades ansökan om bidragsmedel för fortsatta utredningar i form av en huvudstudie. En ansökan om 1 975 000 kr, fördelat över två år, inlämnades till Länsstyrelsen i september 2021. Naturvårdsverket beslutade 2021-12-16 att bevilja bidraget, och en miljökonsult ska nu handlas upp för uppdraget. Huvudstudiens kompletterande undersökningar ska ligga till grund för en fördjupad riskbedömning och utredning av behov åtgärder för att reducera oacceptabla miljö- och hälsorisker.

Alven 23 – pågående huvudstudie, fd kemtvätt (TN-2020-410)

En bidragsfinansierad förstudie genomfördes 2018 och visade att klorerade lösningsmedel från den kemtvätt som tidigare funnits inom fastigheten innebär så pass stora risker, att åtgärder sannolikt krävs. Bidrag för huvudstudie beviljades 2020, 1,6 miljoner kronor fördelade över år 2020 och 2021. Projektet har dock drabbats av en del förseningar. Tidplanen har förskjutits och bidragsmedel omfördelats så att huvudstudien i stället färdigställs under 2022.

Huvudstudien inleddes med en detaljerad kartläggning av förutsättningar (historik, föroreningsituation och platsens geologi), som underlag för planering av miljötekniska undersökningar. Hösten 2021 genomfördes inledande mätningar som underlag för omfattande jordprovtagningar utförda under slutet av december och början av januari.

Resultaten från undersökningarna ska nu utvärderas. Eventuellt kan kompletterande undersökningar bli aktuellt under våren för att få ett tillräckligt bra underlag för kommande utredningsmoment. Huvudstudiens miljö- och hälsoriskbedömning och åtgärdsutredning ska kunna utgöra underlag för kommande bidragsansökan om medel för genomförande av avhjälpandeåtgärder.

Kv. Verket - ansökan om huvudstudie, fd gasverket (TN-2022-77)

Ansökan om bidrag togs fram under 2021 i samarbete med Länsstyrelsen, miljöförvaltningen och fastighetsägaren (E.on) och deras miljökonsult. Bidraget ska finansiera en huvudstudie avseende föroreningar från det tidigare gasverket inom kvarteret Verket. Utförda miljötekniska undersökningar visar på föroreningar av oljekolväten, metaller, cyanid och kresol. Även det djupare grundvattnet i kalkberget har konstaterats vara förorenat.

Ansökan, om bidrag på 3 miljoner kronor fördelade över två år, inlämnades till Länsstyrelsen i januari för Naturvårdsverkets extra beslutstillfälle i februari. Om bidrag inte beviljas i februari ligger ansökan kvar till Naturvårdsverkets ordinarie beslutstillfälle i december.